

בוא תוכיח

עלילת "הפרוטוקולים של זקני ציון", בגלגולים כאלה ואחרים, ממשיכה גם היום לפרנס מכחישי שואה, אויבי ישראל ובעלי דמיון מפותח המזהירים מפני קונספירציה יהודית להשתלט על העולם. התקשורת העולמית לא מסייעת? קחו את המעלילים לבית המשפט

הדסה בן-עתו

לומר "הפרוטוקולים" – או "זקני ציון" או "הקונספירציה היהודית" – וגם מי שלא קרא את המסמך יבין במה מדובר. הוכח בוודאות שהנאצים עשו שימוש בפרוטוקולים כחלק מהאסטרטגיה שלהם בהכנת דעת הקהל לצורך להשמיד את היהודים. בעולם המוסלמי התווסף לעלילה נוסף: מעתה לא מדובר עוד רק בעילה להשמדת יהודים,

אלא גם בדה-לגיטימציה של מדינת ישראל ובצורך להשיג מיד את "הישות הציונית". כמעט מדי שנה מתפרסמות מהדורות חדשות של הפרוטוקולים בארצות המוסלמיות, בצירוף הקדמה מעודכנת המתארת איך התוכנית היהודית השטנית להשתלט על העולם הולכת ומתבצעת, וכך מוטחת ביהודים האשמה בכל האסורות בעולם, כמו אסון מגדלי התאומים, הפצת האיידס,

זה 20 שנה אני עוסקת, יש אומרים באובססיביות, בפרוטוקולים של זקני ציון. כשהעורך הציע לי לתרום רשימה, היה ברור ששוב אעסוק באותו נושא. "הקונספירציה היהודית להשתלט על העולם" מצויה היום במרכז השיח הפוליטי הגלובלי. לא מדובר בעוד כלי מן הארסנל של האנטישמנים, אלא בעלי-לה בעלת משמעות פוליטית המשמשת בסיס ייחודי להסתה נגד מדינת ישראל. זהו נשק אסטרטגי המנוצל למטרות פוליטיות, ולדעת בכירים בקהיליית המודיעין זהו המסמך המוצלח ביותר בהיסטוריה להפצת דיסאינפורמציה.

במשך יותר מ-100 שנים מופץ השקר הזה בכל העולם, בכל השפות, במיליוני עותקים, וכך הצליחה העלילה לחדור לשיח הפוליטי כמו וירוס בלתי נשלט. היא חדרה לקודים הלשוניים, ומספיק

הדסה בן-עתו, לשעבר סגנית נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב ושופטת בפועל בבית המשפט העליון; נשיאת כבוד של הארגון הבינלאומי של עורכי דין ומשפטנים יהודים

**הסיפור מורכב מדי,
התקשורת לא אובייקטיבית
ולפעמים עוינת, והתקינות
הפוליטית מכתובה לתת
במה לשני הצדדים. כך נפתח
פתח לא רק למי שמספר
את האמת, אלא גם
למי שממשיך להפיץ
את השקר**

קריקטורה אנטישמית שפורסמה בעיתון וינאי, 1901

היסטוריים, בפסקי דין של בתי משפט בארצות שור-נות, ואפילו בדין וחשבון מאלף של ועדה של הסנאט בארצות הברית, שפורסם בשנת 1964. שורה מרשימה של אישים לא-יהודים שחקרו את הנושא והבי-חינו בסכנה הזהירו מפניה, אך בפני ההנהגה היהודית בכל התפוצות ניצבו אתגרים עצומים, והפרכת "עוד עלילה נגד יהודים" לא זכתה להתייחסות. רק יהודים ספורים, יחידים וקהילות, העריכו את

שפעת החזירים, נפילת ערך המטבע והמפולת הכ-לכלית בעולם; כך משתלטים היהודים על המזרח התיכון בדרך להשתלטות על כל העולם. עצם קיומה של מדינת ישראל באזור הזה מסכן את שלום העו-לם.

אלה לא מסרים נסתרים; הדברים מתפרסמים בגלוי בתקשורת הכתובה והאלקטרונית, בנאומים במסגדים, בסדרות טלוויזיה מושקעות, בתוכניות לימוד ובאמנה של חמאס. רק מי שעוקב אחרי כל אלה מודע להיקף התופעה ולסכנה הנובעת ממנה. היום משמשת העלילה הזאת נושא מרכזי בהס-תת ההמונים בכל הארצות המוסלמיות נגד היהודים ונגד מדינת ישראל, וההמונים האלה, הממלאים את כיכרות השוק, מכתיבים את המהלכים הפוליטיים בארצותיהם.

מאז תחילת המאה ה-20 נעשה שימוש בפרוטו-קולים לא רק כדי להשמיץ את היהודים אלא כדי לרצוח אותם, ובמשך כל המאה הזהירו אישים לא-יהודים מפני הסכנה שבהפצת המסמך הזה, ביניהם היסטוריונים, עיתונאים, פוליטיקאים ובתי משפט. הפורעים שחוללו את הפוגרומים ברוסיה בת-חילת המאה הוסתו בידי "המאות השחורות", תוך שימוש בפרוטוקולים שלא יצאו מגבולות רוסיה עד אחרי מלחמת העולם הראשונה.

הקורבן הראשון באירופה היה שר החוץ היהודי המפורסם של גרמניה ולטר רטנאו, שנרצח ב-24 ביוני 1922 בדרכו לעבודה. באוקטובר 1922 התקיים משפטו של אחד הרוצחים, סטודנט בשם ארנסט טכוב, שטען להגנתו שהוא וחבריו פעלו לטובת גרמניה כי הוציאו להורג "אחד ממועצת זקני ציון", קבוצה המסכנת את שלום העולם.

באותה שנה שפורסם "מיין קאמפף" של היטלר, שבו הוזכרו במפורש הפרוטוקולים של זקני ציון, שופט גרמני שהרשיע את טכוב כינה את רצח רט-נאו "העלאת קורבן", והביע תקווה שהוא ישמש אות אזהרה שיטהר את גרמניה וירפא אותה מן החולי ומן הברבריות ששקעה בהם. בדבריו הגלויים והבו-טים כינה את הפרוטוקולים של זקני ציון "שקר גס, הזורע במוחות מבולבלים ובלתי בשלים את הנטייה לרצוח".

מאז שנות ה-20 של המאה שעברה מצויות ההוכ-חות להפרכת השקר במאמרים ובספרים, במחקרים

באמצעות עדים ומסמכים נחשפו במשפט ברן כל העובדות הזמינות היום לכל מי שמחפש דרך לפ-רוס את האמת בפני דעת הקהל העולמית. מובאות מפסק הדין של השופט בבית המשפט העירוני של ברן, אשר ניהל את המשפט ההיסטורי הזה, מצר-טטות עד היום. המשפט זכה לכיסוי מלא של הת-קשורת העולמית, שנציגיה מילאו את בתי המלון בעיר במשך המשפט כולו.

במשפט הזה התגלתה לראשונה מעורבותה של ההנהגה הנאצית בגרמניה בהליכים משפטיים שהוגשו נגד תנועות נאציות בארצות אחרות, ושלי-טתה בניהול המשפטים האלה. תביעות דומות שה-גישו יהודים בעבר הסתיימו כולן בפשרות, בהיעדר יכולת של מפיצי הפרוטוקול לים להוכיח את אמיתותם. הפשרות כללו תמיד הפסקת פרסום הפרוטוקולים, ולעי-תים קרובות גם בקשת סלי-חה מהיהודים ואפילו תשלום פיצויים. מאז שהנאצים עלו לשלטון והחלו משתמשים בפרוטוקולים בתעמולה שלהם, ניתנה הוראה לכל התנועות הנאציות שהחלו צצות בארצות אחרות לא להתפשר עוד אלא להשתמש בבית המשפט כפורום להפ-צת האידיאולוגיה הנאצית.

עם תום המשפט הגישו השלטונות כתב אישום פלילי נגד מנהיגי ה"פרונט", על כך שפעלו על פי הוראות של מדינה זרה בהפצת עלילה נגד אזרחים שווייצים. לצורך הליך זה ערכה המשטרה חיפוש בבתם של מנהיגי התנועה, וכך התגלה הארכיון החשוב הידוע כארכיון Freywald ובו כל המסמכים של ההגנה במשפט ברן. על משפט ברן כתב לורד הרי וולף בשנת 2005, כשימש Lord Chief Justice של אנגליה, שזהו כנראה המשפט החשוב ביותר בכל הזמנים. הפרו-טוקולים המלאים של המשפטים האלה, והעיתונים שכיסו בהרחבה את ההליכים האלה, יכולים לשמש חומר לימוד מאלף למשפטנים ולהיסטוריונים. מנסיון העבר ברור שהכחשה סתמית של העלילה

גודל הסכנה והחליטו להתעמת איתה בבתי משפט, כנגד כל הסיכויים, מול כוחות גדולים מהם בה-רבה. לא אוכל למנות את כולם, אך אזכיר רק את הרמן ברנשטיין ואת אהרון שפירא, שהעזו לתבוע את הנרי פורד הגדול בבית משפט בדטרויט, ובתה-ליך משפטי מרתק הצליחו לגרום לכך שפורד יבקש סליחה מהעם היהודי, יתכחש לפרוטוקולים שפרסם במשך תקופה ארוכה בעיתון שלו, וישרוף אלפי ער-תקים של ספרו The International Jew שכבר תר-גם ל-17 שפות וזכה לתפוצה נרחבת בידי המנגנון הנאצי של היטלר.

בשנת 1934 נפתחו שני המשפטים המפורסמים ביותר נגד מפיצי הפרוטוקולים. התנועה הנאצית בדרום אפריקה, The Gray Shirts, הפיצה מסמך מזויף שהכיל תוכנית יהודית להש-תלט על דרום אפריקה על פי דגם הפרוטוקולים של זקני ציון. הם הסתמכו על מסמך שגנבו לטענתם מבית הכנסת של הרב אברהם לוי פרי-רט אליזבת. בעזרת הקהילה היהודית הגיש הרב לוי תבי-עת דיבה נגד ראשי התנועה בעיר גרהמסטון.

פסק הדין שניתן לטובת הרב לוי במשפט האזרחי מצוי בקובץ פסקי הדין בד-רום אפריקה. בתום המשפט האזרחי הגישו השלטונות כתב אישום נגד ראשי הארגון הנאצי באשמת זיוף ועדות שקר, והם ניי-דונו לעונשי מאסר ארוכים ולעבודת פרך. העיתור-נות המקומית דיווחה בהרחבה לא רק על ההליכים המשפטיים ועל פסקי הדין, אלא גם על התבטאויות יוצאות דופן של ראשי הממשל שהזהירו מפני הפצת עלילות נגד היהודים, והבהירו שהן משמשות מקור סכנה לחברה בדרום אפריקה.

עוד באותה שנה בעיר ברן הגישה הקהילה היהודית תביעה פלילית (הליך שמתאפשר על פי הפרוצדורה הקונטיננטלית) נגד ראשי התנועה הנאצית המקומית, ה"פרונט", שהפיצו את הפרוטו-קולים בפרסומים שלהם ובעצרת המונית בברן.

**היה צריך להגיש תביעות
נגד מפיצי "הפרוטוקולים"
באותו יום בעשר בירות בעולם.
בית משפט הוא הפורום
היחיד שבו ניתן לפרוס את
הסיפור כולו באמצעות עדים
ומומחים, פורום שבו אין
דריסת רגל למעלילים,
שכן אין בידם שום ראיה
להוכחת צדקתם**

כריכת ספרה של בן-ענתו, "השקר מסרב למות" – מאה שנות "הפרוטוקולים של זקני ציון"; הספר פורסם ב-11 שפות, בהן ערבית ופרסית

אינה אפקטיבית. הדרך היחידה להיאבק בשקר היא פרסום העובדות האמיתיות. כאשר מדובר בפרוטוקולים, לא מספיק להוכיח את הזיוף – יש לחשוף את המוטיבציה של יצירת המסמך המזויף ואת המטרות שהוא משרת עד היום.

אין ספק שהתקשורת, על כל סוגיה, היא הצינור העיקרי להפצת מידע, ורק באמצעותה ניתן להשיג פיע על דעת הקהל העולמית. אלא שכל ניסיון להפיץ את העובדות הנוגעות לפרוטוקולים בתקשורת נידון מראש לכישלון. הסיבות לכך ברורות: הסיפור מורכב מדי, התקשורת לא אובייקטיבית במקרה הטוב ועוינת במקרה הרע, והתקינות הפוליטית מכתובה לתת במה ל"שני הצדדים". כך נפתח פתח לא רק למי שמספר את האמת, אלא גם למי שממשיך להפיץ את השקר.

מהתעמקות בהיסטוריה של המשפטים שהוזכרו לעיל נראה שבית משפט הוא הפורום היחיד שבו ניתן לפרוס את הסיפור כולו, באמצעות עדים ומרחיבים, פורום שבו אין דריסת רגל למעלילים שכן אין בידם שום ראיה להוכחת צדקתם.

מתברר שמעבר לתפקידיו המסורתיים, מזדמן מדי פעם לבית משפט הליך בעל ממדים היסטוריים. חשיבותו של משפט כזה היא הרבה מעבר לפסק הדין. אם המשפט מספיק דרמטי, מובטח לו כיסוי תקשורתי נרחב. בשנת 1934, כשהעולם החל להפנים מה קורה בגרמניה, היה לתקשורת העולמית עניין רב בכיסוי משפט ברן.

גם בזמן המודרני מתברר שמשפט בעל חשיבות ציבורית זוכה לכיסוי יומיומי באמצעי תקשורת עולמיים, כמו למשל המשפט של מכחיש השואה דייויד אירווינג נגד פרופ' דבורה ליפשוטט בבית משפט בלונדון. חשיבותו של המשפט הזה היא לא רק בפרסום העדויות, חוות דעת המומחים ופסק הדין החשוב שהעלה את נושא הכחשת השואה למודעות של ציבור רחב. כמו שקרה אחרי משפט ברן, התגלה גם כאן (הפעם על פי צו גילוי מסמכים) ארכיון עצום של התובע מכחיש השואה, שחשף לראשונה עובדות בלתי ידועות, לרבות הטקטיקה שבה משתמשים מכחישי שואה.

יחד עם קבוצה של משפטנים ממספר ארצות הגעתי למסקנה שגם היום ניתן לפעול נגד מפיצי הפרוטוקולים בדרך דומה, תוך התאמת הפעילות

לשינויים שחלו בחקיקה ובתקשורת. הפצת עלילה נגד מיעוט על בסיס לאומי, אתני, דתי או מגדרי היא היום עבירה פלילית ברוב הארצות החברות באו"ם אשר אשררו את האמנות הבינלאומיות הרלוונטיות. אילו, למשל, הוגשו תביעות נגד מפיצי הפרוטוקולים באותו יום בעשר בירות בעולם, תוך שימוש בחברת פרסום בינלאומית, אין ספק שהתקשורת לא הייתה יכולה להתעלם מכך. בית המשפט הוא הפורום היחיד שבו ניתן לפרוס את כל הסיפור הדרמטי הזה על כל פרטיו. הראיות זמינות וכל כך ברורות, ולא סביר שהמעלילים יעזו להשמיע בבית משפט את השקרים שהם מפיצים שוב ושוב בשיח הציבורי. מי שמאמין, כמוני, שלא כל העולם נגדנו, שקיים בעולם ציבור נאור שניתן לשכנע – אם תמצא דרך להציג בפניו את העובדות הנכונות – חייב לחפש דרכים לפרסם את העובדות בכל דרך אפשרית. זו אחת מהן.

מקור העלילה

זיוף של משטרת הצאר הרוסי

הפרוטוקולים של זקני ציון הם המסמך האנטישמי הנפוץ ביותר בעולם, שהיה גם בעל השפעה עצומה על תולדות המאה ה-20 ועל גורל היהודים. הפרוטוקולים הם זיוף של האוכרנה, המשטרה החשאית שפעלה בשירות הצאר הרוסי, אשר העתיקה מתוך ספר פוליטי המבוסס על תיאור המשטר של נפוליאון השלישי וייחסה את שיטותיו ליהודים.

לפי הפרוטוקולים, אבות האומה היהודית, שקיימו אגודת סתרים בשם "זקני ציון", התכנסו בקונגרס הציוני הראשון בשנת 1897 לפגישה סודית. בפגישה זו טוו יחדיו מזימה להשתלט על אוצרות העולם ועל הנהגת עמים בדרך מתוחכמת של השחתה מוסרית בתרבויות מפוארות, ניצול ממון לא שלהם וחרחור מלחמות בין מדינות ידידות.